

Η Αγία Αικατερίνη ή Αικατερίνη της Αλεξάνδρειας, γνωστή και ως Μεγαλομάρτυς Αγία Αικατερίνη και κατά τους υμνολόγους της Ορθόδοξης Εκκλησίας Αικατερίνα (282 - 305), που κατά την Ορθοδοξία, έγινε αγία επειδή έμεινε ακλόνητη στα πιστεύω της παρά τις πιέσεις και τα βασανιστήρια που υπέστη, κατά τον πρώιμο 4ο αιώνα.

Ιστορία

Έζησε επί εποχής Μαξιμίνου, απόλυτου άρχοντα της Αιγύπτου, ιδιαίτερου χριστιανομάχου και ήταν βασιλικού γένους, κόρη του αριστοκράτη τότε Κώνστα. Έτυχε μεγάλης μόρφωσης και ήταν κάτοχος της λατινικής γλώσσας και της ελληνικής φιλολογίας. Σπούδασε φιλοσοφία και ρητορική και πολλές ξένες γλώσσες της εποχής της. Από νεαρή ηλικία προσελκύσθηκε από τη χριστιανική διδασκαλία την οποία μελέτησε και αφού ασπάσθηκε τον Χριστιανισμό, εργάσθηκε με έντονη δράση και ενθουσιασμό για τη διάδοσή του επιτυγχάνοντας πολλά χάριν της ρητορικής της δεινότητας και των πολλών γνώσεών της. Την Αικατερίνη όμως εκτός της σοφίας και των αρετών της, την διέκρινε και το σπάνιο κάλλος της μορφής της. Λέγεται ότι στην ηλικία των 18 ετών επισκέφθηκε τον Ρωμαίο αυτοκράτορα, ο οποίος ήταν πιθανόν ο Μαξιμίνος Β΄ ή ο Μαξέντιος, και προσπάθησε να τον πείσει για το ότι ήταν εσφαλμένοι οι διωγμοί που διεξήγε κατά των Χριστιανών. **Πέτυχε όμως να μεταστρέψει στον Χριστιανισμό τη γυναίκα του αυτοκράτορα.**

Για τη δράση και τη ζωή της αγίας δεν υπάρχουν ιστορικές πληροφορίες, κανένας ιστορικός δεν την αναφέρει και ούτε ένας μάρτυρας δεν επιβεβαιώνει την ύπαρξή της και μέχρι το τέλος του 9ου αιώνα και με δεδομένο ότι η εποχή του μαρτυρικού της θανάτου προσδιορίσθηκε περί το 305 μ.Χ. υπάρχει σιωπή πέντε αιώνων, η οποία είναι αδύνατον να μην προσδώσει στις κατοπινές πληροφορίες κάποιες αοριστίες, χωρίς αυτές όμως να σημαίνουν πως η σχετική παράδοση περί της Αγίας Αικατερίνης στερείται ιστορικής βάσης.

Σύμφωνα με τον Ρουφίνο, το πρώτο της όνομα ήταν Δωροθέα. **Μετά τη βάπτισή της όμως, έλαβε το όνομα Αικατερίνα, αυτή δηλαδή που είναι πάντα καθαρή, αγνή (αιέν καθαρινά, δηλαδή «η πάντοτε αγνή»).**

Παράδοση

Σύμφωνα με τους θρύλους (παράδοση) και τα Συναξάρια της Αγίας Αικατερίνης, όταν πληροφορήθηκε ο Αυτοκράτορας Μαξιμίνος όσα διαδίδονταν περί των ιδεών της και του τρόπου της ζωής της Αγίας, ανέθεσε σε πενήντα ή κατά άλλους σε εκατόν πενήντα περίφημους ρήτορες, (ο αριθμός χαρακτηρίζει τη ρητορική δεινότητα της Αγίας), να συζητήσουν μαζί της προκειμένου να της αποδείξουν το αβάσιμο και στρεβλών ιδεών (δοξασιών) της. Αποτέλεσμα όμως υπήρξε το αντίθετο. Η Αικατερίνη με την κομψότητα του λόγου της και των επιχειρημάτων της «εφήμωσε λαμπρώς τους κομψούς των ασεβών, του πνεύματος την μαχαίραν» (κατά το απολυτίκιο της Αγίας).

Αλλά ακόμη και τα σοφά της επιχειρήματα, με την πειστική ανάπτυξη των ιδεών της, κατάφεραν να προσηλυτίσουν αυτούς οι οποίοι τελικά ασπάσθηκαν τον Χριστιανισμό. Όταν ο Αυτοκράτορας έμαθε το αποτέλεσμα οργίσθηκε τόσο που διέταξε τη θανατική καταδίκη όλων στη πυρά στο μέσον της πόλης, και την Αικατερίνη σε μαρτύρια μέχρι θανάτου της.

Στην αρχική φυλάκιση η νεαρή Αγία υπέμεινε τις πιέσεις και τις κακουχίες με θάρρος και υπομονή που αντλούσε από τη δύναμη της βαθιάς της πίστης. Όταν στη συνέχεια έμαθε η Αυγούστα Φαυστίνα τον λόγο της καταδίκης της Αγίας θαύμασε την καρτερικότητά της και ζήτησε να την επισκεφθεί η οποία και έγινε με συνοδεία 200 στρατιωτών υπό τον Φρούραρχο Πορφυρίωνα ή Πορφύριο οι οποίοι τελικά κατηγήθηκαν στη νέα θρησκεία. Τότε ο Αυτοκράτορας διέταξε τον αποκεφαλισμό της Φαυστίνας και της ακολουθίας της και την τελική πλέον εκτέλεση της Αγίας.

Μέσον θανάτωσης ήταν ο «Τροχός βασανιστηρίων» που έμοιαζε με τροχό η περιφέρεια του οποίου έφερε καρφιά (ήλους) που ετίθετο σε κίνηση με σχοινιά και τροχαλίες πλησιάζοντας αργά το ιστάμενα δεμένο σώμα του καταδίκου) με συνέπεια τις αρχικές εκδορές μέχρι διαμελισμού. Ο θρύλος στο σημείο αυτό αναφέρει πως τα καρφιά του τροχού όταν πλησίασαν το σώμα της Αγίας αυτά ένα-ένα αποσπóταν ή θραυόταν. Κατ' άλλο θρύλο ο εν λόγω τροχός πριν πλησιάσει το σώμα της Αγίας διαλύθηκε "στα εξ ων συνετέθη".

Έτσι και αποφασίσθηκε τελικά ο αποκεφαλισμός της Αγίας που όταν συνέβη αυτός οι παριστάμενοι αντιλήφθηκαν να ρέει γάλα αντί αίμα.

Η Αικατερίνη της Αλεξανδρείας

Στη συνέχεια δι' άλλου θρύλου το πάναγνο σώμα της Αγίας μεταφέρθηκε υπό «πτερύγων αγγέλων» στο όρος Σινά της ομώνυμης χερσονήσου, όπου επί αιώνες έμεινε άταφο, κατά τους βιογράφους της και την ιερή παράδοση, μέχρι τον 6ο αιώνα, όπου ερημίτες μοναχοί της περιοχής μέσω οράματος ειδοποιήθηκαν και κατέβασαν από το όρος το σώμα της Αγίας το οποίο και εναπόθεσαν σε μαρμάρινη θήκη.

Στη συνέχεια ενημερώθηκε ο αυτοκράτορας Ιουστινιανός, ο οποίος και έκτισε την ιερά Μονή της Αγίας Αικατερίνης του Σινά και την εκκλησία (καθολικό) της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος (που κτίστηκε μεταξύ 548-565) εντός της οποίας και τοποθετήθηκε η μαρμάρινη θήκη εξ ου και το όνομα της εκκλησίας Αγία Αικατερίνη. Στη Μονή αυτή διασώζεται ένα σημαντικό θησαυροφυλάκιο της πρώιμης Χριστιανικής τέχνης, αρχιτεκτονικής και εικονογραφημένων χειρογράφων, οι δε μοναχοί αυτής είναι Έλληνες.

Τα Ιερά Λείψανα της Αγίας βρίσκονται αδιάφθορα στην Ιερά Μονή Σινά. Δάκτυλος της Αγίας βρίσκεται στη Συλλογή των Ανακτόρων του Μπάκιγχαμ Λονδίνου. Αποτμήματα του Ιερού Λειψάνου της Αγίας βρίσκονται στη Μονή Χιλανδαρίου Αγίου Όρους, στον ομώνυμο Ναό Ν. Λιοσίων Αττικής, στη Μονή Κύκκου Κύπρου και στη Λαύρα Αγίου Αλεξάνδρου Νέβσκι Αγίας Πετρούπολεως.

Αγιογραφία

Εικόνα της Αγίας Αικατερίνης από τη Μονή στο όρος Σινά.

Η Αγία Αικατερίνη φέρεται στις αγιογραφίες συνήθως εστεμμένη, καθιστή, κρατώντας στο δεξί χέρι κάλαμον ή ιερό κλάδο φοίνικα, ενώ στο αριστερό σταυρό που ακουμπά σε ακιδοφόρο τροχό, έχοντας στο βάθος (φόντο) το όρος Σινά. Πολλοί καλλιτέχνες ζωγράφοι έχουν αποδώσει έργα από το βίο της Αγίας Αικατερίνης μεταξύ των οποίων ο Κορέγιος, ο Βερονέζε, ο Ραφαήλ κ.λπ.

Σύμβολά της στην αγιογραφία είναι ο ακιδοφόρος τροχός, η αιμοσταγής μάχαιρα, κλάδος φοίνικα, ιερός κάλαμος, βιβλία και το όρος Σινά.

Προστάτιδα αγία

Η Αγία Αικατερίνη θεωρείται προστάτης των Μηχανικών καθώς αποτελούσε για την εποχή της πρότυπο σοφίας και μόρφωσης αλλά και διότι μαρτύρησε σε τροχό.

Στη Γαλλία, η φιλοσοφική σχολή του Παρισιού από θαυμασμό προς την Αγία την είχε ανακήρυξε προστάτιδα της φιλοσοφίας. Την ιδιότητα αυτή της Αγίας που διαδόθηκε ταχύτατα αποδέχθηκαν πλείστες χώρες της Δύσης. Σημαντικότερες εορτές προς τιμή της Αγίας ήταν εκείνες οι εύθυμες που συνέβαιναν στο Παρίσι όπου νεανίδες ηλικίας 25 ετών ανύπανδρες, ανήμερα της εορτής της Αγίας, περιφέρονταν εν ευθυμία στη πόλη φέροντας ή σκεπάζοντας τα μαλλιά τους με λευκό δαντελλωτό "κεκρύφαλο" (σκούφο) εκ του οποίου και προήλθε η γαλλική έκφραση "elle a la coiffure de Sainte Catherine", (= έχει την κτενισιά της Αγίας Αικατερίνης) που

αποτελεί ιδιοματισμό και λέγεται για γεροντοκόρες, αντίστοιχο με το ελληνικό "μπήκε στο ράφι".

Εθεωρείτο η αγία-προστάτις της Νομικής Σχολής στο Πανεπιστήμιο της Πάδοβας (Padova).

Η Αγία Αικατερίνη είναι πολιούχος αγία της πόλης της Κατερίνης. Η πρωτεύουσα της Πιερίας ονομάστηκε αρχικά Αικατερίνη από το όνομα της αγίας.

Η Ιερά Μονή Αγίας Αικατερίνης στο Όρος Σινά

Η Ιερά Μονή Αγίας Αικατερίνης στο Όρος Σινά (Ιερά Μονή του Θεοβαδίστου Όρους Σινά όπως αποκαλείται επίσημα), είναι κτισμένη στις παρυφές του όρους Σινά, στην ομώνυμη χερσόνησο. Η Μονή αποτελεί Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Σύμφωνα με μαρτυρίες, θεωρείται η παλαιότερη χριστιανική μονή στον κόσμο, παρόλο που και η Ιερά Μονή του Αγίου Αντωνίου κοντά στο Κάιρο, θεωρείται ότι κατέχει ανάλογη διάκριση.

Ιστορικά, η παλαιότερη μαρτυρία για ύπαρξη μοναστικής ζωής στη περιοχή είναι του 381-384 μ.Χ. Επί βυζαντινού αυτοκράτορα Ιουστινιανού, ανάμεσα στο 527 και 565, ανεγέρθηκε η μονή στο σημείο που βρίσκονταν η «φλεγόμενη βάτος» του Μουσή. Το μέρος θεωρείται ιερό για χριστιανούς, μουσουλμάνους και Εβραίους.

Ως απάντηση σε αίτημα μοναχών της μονής για προστασία, η μονή έλαβε από τον Μωάμεθ «ιδιόγραφη υποχρέωση» ή Διαθήκη (Αχτναμέ), επικυρωμένη με το αποτύπωμα της ίδιας της παλάμης του, που περιγράφει τα δικαιώματα των χριστιανών που ζουν με τους Μωαμεθανούς.

Η βιβλιοθήκη της μονής διατηρεί την δεύτερη μεγαλύτερη συλλογή χειρογράφων και Κωδίκων της πρωτοχριστιανικής περιόδου, μετά από αυτή του Βατικανού. Ο «Σιναϊτικός κώδικας», που βρίσκονταν αρχικά στη μονή ως τον 19ο αιώνα, τώρα βρίσκεται στο Βρετανικό Μουσείο του Λονδίνου.

<https://el.wikipedia.org/wiki>